

การใช้วิธีสอนแบบโครงการในรายวิชาคติชนวิทยากับการสอนภาษาและวรรณกรรมไทย Using Project-based Method in the Courses of Folklore and Thai Language and Literature Teaching

กาญจนา วิชญาปกรณ์ (Kanchana Witchayapakorn)

รองศาสตราจารย์ ดร. คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

Associate Professor, Faculty of Humanities, Naresuan University

ทรงภพ ขุนมธุรส (Songphop Khunmathurot)

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

Assistant Professor, Faculty of Education, Naresuan University

E-mail: songphop.kh@gmail.com

Received: January 11, 2023 Revised: March 01, 2023 Accepted: June 25, 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) หาคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบโครงการในรายวิชาคติชนวิทยากับการสอนภาษาและวรรณกรรมไทย 2) ศึกษาความพึงพอใจของนิสิตที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบโครงการในรายวิชาคติชนวิทยากับการสอนภาษาและวรรณกรรมไทย ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นิสิต กศ.ม. ภาษาไทย (รหัส 64) มหาวิทยาลัยนเรศวร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 34 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้ 2) แบบสอบถามความพึงพอใจ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ การหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ผลการวิจัยพบว่า 1) แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบโครงการในรายวิชาคติชนวิทยากับการสอนภาษาและวรรณกรรมไทย มีคุณภาพอยู่ระดับดีมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X} = 4.62, S.D. = 0.66$) 2) นิสิตมีความพึงพอใจโดยรวมต่อการใช้วิธีสอนแบบโครงการ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X} = 4.65, S.D. = 0.52$) สะท้อนให้เห็นว่าการจัดการเรียนรู้ดังกล่าว เป็นกระบวนการที่ทำให้ นิสิตมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ อันเป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนและการเรียนรู้ตลอดชีวิต

คำสำคัญ: การจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงการเป็นฐาน คติชนวิทยากับการสอนภาษาและวรรณกรรมไทย

Abstracts

The objectives of this research were 1) to find the quality of the learning management plan using the project-based teaching method in the folklore subject and teaching Thai language and literature, 2) to study student satisfaction towards the use of the project-based method in

folklore and teaching Thai language and literature. The population and sample were 34 M.Ed. Thai students (code 64) at Naresuan University, selected by the method of Purposive Sampling, during the first semester of the academic year 2022. The research tools were 1) a learning management plan and 2) a satisfaction questionnaire. The statistics used in the analysis were the mean (\bar{X}) and the standard deviation (S.D.). The research findings were as follows: 1) the quality of the learning management plan using a project-based teaching method in folklore subjects and teaching Thai language and literature is very good. with an average of ($\bar{X} = 4.62$, S.D. = 0.66) 2) The students had overall satisfaction with using the project-based method at the highest level with an average of ($\bar{X} = 4.65$, S.D. = 0.52), reflecting that this kind of learning management is a process that enables students to be satisfied with learning. This is a learning management process that is suitable for promoting learners' learning and lifelong learning.

Keywords: Using Project-based Method, Folklore and Thai Language and Literature Teaching

บทนำ

การใช้วิธีการสอนแบบโครงการ (Project Method) เป็นกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งให้ผู้เรียนได้เชื่อมโยงประสบการณ์จากชีวิตจริงสู่การเรียนรู้โดยให้ค้นหาคำตอบด้วยการลงมือ ค้นคว้า ปฏิบัติจริง ครูมีบทบาทหน้าที่เป็นผู้แนะนำและกระตุ้นการเรียนรู้ (Teacher as Coach) ผู้เรียนเป็นผู้ออกแบบ (Designer) และฝึกปฏิบัติ (Practice) รวมถึงสะท้อนและประเมินผลการเรียน ซึ่งจัดได้ว่าเป็นการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เป็นการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นการจัดการเรียนการสอนโดยให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าตามความสนใจ และได้ลงมือปฏิบัติเพื่อให้ผู้เรียนเกิดทักษะและสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง โดยผู้สอนจะเริ่มกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการตั้งคำถาม ค้นหาคำตอบด้วยการลงมือปฏิบัติจริง สะท้อนผลการเรียนรู้ และนำเสนอผลงานสู่สาธารณะ ผู้วิจัยจึงเห็นว่าการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนแบบโครงการ (Project Method) เป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับการเรียนการสอนให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติและเกิดทักษะที่สามารถนำไปใช้ได้ตลอดชีวิต ไม่ว่าจะเป็นทักษะการสืบค้นหาข้อมูลเพื่อหาคำตอบที่ตั้งคำถามไว้ การลงมือสร้างสื่อการสอนเพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้ในฐานะที่นิสิตเป็นครูสอนภาษาไทย พร้อมทั้งนำเสนอผลงานการถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านคติชนวิทยาโดยการบูรณาการการสอนภาษาและวรรณกรรมไทย ผู้วิจัยจึงได้นำการจัดการเรียนรู้ดังกล่าวมาใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาคติชนวิทยากับการสอนภาษาและวรรณกรรมไทย สำหรับนิสิตปริญญาโท สาขาวิชาภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนในการสร้างองค์ความรู้และถ่ายทอดองค์ความรู้อย่างสร้างสรรค์ผ่านการจัดโครงการในรายวิชา

การใช้วิธีการสอนแบบโครงการ (Project Method) เป็นการสอนที่ผู้เรียนได้ค้นคว้า ศึกษาและลงมือปฏิบัติตามหัวข้อที่ตนเองสนใจ โดยมีกระบวนการทำงานอย่างมีขั้นตอน มีการวางแผนในการทำงาน การแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ จนทำให้การดำเนินงานสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ ทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะการเรียนรู้ที่เป็นประสบการณ์ตรงที่มีประโยชน์อย่างยิ่งยืนต่อชีวิตของผู้เรียน สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ มีขั้นตอน

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 6 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ขั้นตอนกำหนดปัญหา 2) ขั้นตอนกำหนดจุดมุ่งหมาย 3) ขั้นตอนวางแผนและวิเคราะห์โครงการ 4) ขั้นตอนมือปฏิบัติ 5) ขั้นตอนประเมินผล 6) ขั้นสรุปผลและนำเสนอผลงาน (ศิริพร ศรีจันทร์ และ อธิศักดิ์ อุปรมัย อุปไมยอริชัย, 2564, น. 33)

ผู้วิจัยจึงนำการใช้วิธีการสอนแบบโครงการ (Project Method) มาเป็นแนวทางในการจัดการสอนรายวิชาคติชนวิทยากับการสอนภาษาและวรรณกรรมไทย และได้ทำการศึกษาความพึงพอใจของนิสิตที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนแบบโครงการ เพื่อจะได้นำไปปรับปรุงและพัฒนาการสอนของผู้วิจัยต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อหาคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนแบบโครงการในรายวิชาคติชนวิทยากับการสอนภาษาและวรรณกรรมไทย
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนแบบโครงการในรายวิชาคติชนวิทยากับการสอนภาษาและวรรณกรรมไทย

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นิสิตหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย รหัส 64 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 34 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)
2. ตัวแปรในการวิจัย ตัวแปรต้น ได้แก่ การจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงการเป็นฐาน ตัวแปรตาม ได้แก่ คุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนแบบโครงการ (Project Method) ในรายวิชาคติชนวิทยากับการสอนภาษาและวรรณกรรมไทย และความพึงพอใจของนิสิตที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนแบบโครงการ (Project Method)
3. ขอบเขตด้านเนื้อหา การจัดการโครงการในรายวิชา 384534 คติชนวิทยากับการสอนภาษาและวรรณกรรมไทย โดยให้ผู้เรียนจัดทำโครงการที่เกี่ยวกับการศึกษาภาษาและวรรณกรรมท้องถิ่นเพื่อประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนบูรณาการองค์ความรู้ด้านคติชนวิทยากับการจัดการเรียนรู้ภาษาและวรรณกรรมไทย
4. ระยะเวลาในการวิจัย ตั้งแต่เดือนมิถุนายน - กันยายน 2565

การทบทวนวรรณกรรม

ผู้วิจัยได้ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยในครั้งนี้ โดยแบ่งออกเป็น 3 ประเด็น ดังนี้

1. เนื้อหาสาระในรายวิชาคติชนวิทยากับการสอนภาษาและวรรณกรรมไทย

รายวิชา 384534 คติชนวิทยากับการสอนภาษาและวรรณกรรมไทย เป็นรายวิชาเลือกในหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร โดยหลักสูตรฯ ได้กำหนดคำอธิบายรายวิชาไว้ว่า คติชนวิทยากับการศึกษา คติชนวิทยากับการส่งเสริมสังคมไทย บทบาทของคติชนวิทยากับการสอนภาษาและวรรณกรรมไทย การศึกษาภาษาและวรรณกรรมท้องถิ่นเพื่อประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอน บูรณาการองค์ความรู้

ด้านคติชนวิทยากับการจัดการเรียนรู้ภาษาและวรรณกรรมไทย (มหาวิทยาลัยนเรศวร คณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาภาษาไทย, 2561, น. 27)

จากคำอธิบายรายวิชาดังกล่าว ผู้วิจัยเห็นว่า เป้าหมายของรายวิชานี้คือผู้เรียนจะต้องสามารถบูรณาการองค์ความรู้ด้านคติชนวิทยากับการจัดการเรียนรู้ภาษาและวรรณกรรมไทยได้ จึงได้นำวิธีการสอนแบบโครงการ (Project Method) มาทดลองใช้ในการจัดการเรียนรู้เพื่อมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีประสบการณ์และสามารถนำไปใช้สอนในโรงเรียนจริงได้ เนื่องจากในรายวิชาในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยไม่ได้มีรายวิชาคติชนวิทยา จึงทำให้ผู้เรียนซึ่งเป็นครูผู้สอนในโรงเรียนต้องจัดกิจกรรมหรือโครงการเพื่อเป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้รู้จักวางแผน เรียนรู้ และลงมือปฏิบัติจริง ผู้วิจัยจึงนำการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนแบบโครงการ (Project Method) มาทดลองใช้ในการวิจัยครั้งนี้

2. แนวคิดการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนแบบโครงการ (Project Method)

ผู้วิจัยได้รวบรวมเอกสารที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนแบบโครงการ (Project Method) จากนักวิชาการ ไว้ดังนี้

สิทธิพล อาจอินทร์ และธีรชัย เนตรถนอมศักดิ์ (2554, น. 5) ได้กล่าวถึงการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนแบบโครงการ (Project Method) ไว้ว่า เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้เลือกหรือกำหนดชื่อและรายละเอียดของโครงการที่จะศึกษาตามความสนใจ ไม่ว่าจะเป็นขั้นการจัดทำโครงการ ขั้นการวางแผน ขั้นการสร้างเครื่องมือเพื่อใช้ในการเก็บข้อมูล ขั้นการดำเนินงานจัดโครงการตามแผนที่วางไว้ ขั้นเก็บรวบรวมข้อมูล ขั้นการวิเคราะห์ข้อมูล ขั้นการเขียนรายงานผล และขั้นนำเสนอผลของโครงการ ซึ่งการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนแบบโครงการ (Project Method) เป็นการการสอนที่ผู้กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดกระตือรือร้นที่จะแสวงหาความรู้ ทำให้เกิดการเพิ่มพูนองค์ความรู้ที่ได้จากการลงมือปฏิบัติ การฟังจากผู้เชี่ยวชาญ โดยเรียนรู้ผ่านกระบวนการทำงานเป็นกลุ่ม และสรุปความรู้ที่ได้นำเสนอผลงานอย่างเป็นรูปธรรม (ดุชฎี โยเหลา และคณะ, 2557, น. 19-20) โดยครูจะต้องเตรียมความพร้อมให้กับนักเรียน โดยชี้แจงขอบเขตของโครงการและช่วยแนะนำแหล่งข้อมูลต่างๆ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถค้นหาข้อมูล และสามารถกำหนดโครงการตามขอบเขตที่วางไว้ หลังจากนั้นจึงจัดโครงการ สรุปโครงการ และนำเสนอผลงานต่อไป ครูจะมีหน้าที่แนะนำให้นักเรียนได้ฝึกคิด ฝึกแก้ปัญหาต่างๆ ตามสถานการณ์ ฝึกทำงานเป็นทีม และเกิดการเรียนรู้ร่วมกัน (ปริศนา มัชฌิมา, 2561, น. 12)

กระบวนการดังกล่าวเรียกได้ว่า เป็นวิธีการที่ใช้แนวคิดการเรียนรู้แบบสืบเสาะด้วยขั้นตอนทางวิทยาศาสตร์ โดยจะเน้นไปที่การลงมือปฏิบัติ การใช้โครงการเป็นฐานเป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการลงมือปฏิบัติตามความสนใจของผู้เรียน เพื่อค้นพบความรู้ใหม่ โดยผู้เรียนสามารถกำหนดแหล่งเรียนรู้ หลังจากนั้นค่อยลงมือปฏิบัติและค้นคว้าข้อมูลด้วยตนเอง ผู้เรียนจะสามารถบูรณาการศาสตร์ต่างๆ และฝึกการแก้ปัญหา สรุปข้อค้นพบ และสร้างสรรค์ความรู้ใหม่ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิิตได้ (ลัดดา ภูเกียรติ, 2552, น. 8-13)

ดั่งที่ ศิริพร ศรีจันทะ และธีรศักดิ์ อุปรมัย อุปไมยอชิชัย (2564, น. 33) ได้กล่าวถึงขั้นตอน การจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนแบบโครงการไว้ว่า มีขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทั้งหมด 6 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ขั้นตอนกำหนดปัญหา 2) ขั้นตอนกำหนดจุดมุ่งหมาย 3) ขั้นวางแผนและวิเคราะห์โครงการ 4) ขั้นลงมือปฏิบัติ 5) ขั้นประเมินผล 6) ขั้นสรุปผลและนำเสนอผลงาน ซึ่งสอดคล้องกับ วิไลวรรณ วงศ์จินดา (2565, น. 6) การจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนแบบโครงการ (Project Method) มีขั้นตอนดังนี้ 1) การวางแผนและจัดทำโครงการ 2) การศึกษาแนวคิดหลักการเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ 3) การศึกษาเรียนรู้ 4) การเก็บรวบรวมข้อมูล 5) การเขียนรายงานผล และ 6) การนำเสนอ

ผลของโครงการ การจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงการเป็นฐานส่งผลให้ผู้เรียนมีความรู้ มีความเข้าใจในกระบวนการจัดการเรียนรู้ และทราบปัญหาในการจัดการเรียนรู้พร้อมทั้งหาแนวทางแก้ไขปัญหา

สรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนแบบโครงการ (Project Method) เป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยมุ่งให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง มีขั้นตอน 6 ขั้นตอน ได้แก่ 1) กำหนดปัญหาหรือสำรวจความสนใจของผู้เรียน 2) กำหนดจุดมุ่งหมายในการเรียน 3) วางแผนและค้นคว้าหาข้อมูล 4) ลงมือปฏิบัติและรวบรวมข้อมูล 5) สรุปและประเมินผลการทำโครงการ 6) นำเสนอผลงาน

3. แนวคิดและประโยชน์ของการศึกษาความพึงพอใจ

ผู้วิจัยได้รวบรวมเอกสารที่เกี่ยวข้องแนวคิดและประโยชน์ของการศึกษาความพึงพอใจ ไว้ดังนี้

ราชบัณฑิตยสถาน (2556, น. 823) ให้ความหมายของคำว่า ความพึงพอใจ ไว้ในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 ว่าหมายถึง รัก หรือชอบใจในสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

รัชฎาพร พันธุ์ทวี (2562, น. 6) ให้ความหมายของพึงพอใจว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกอย่างหนึ่งที่บุคคลได้รับการตอบสนองความต้องการของตนเอง จากการได้รับหรือลงมือทำ ซึ่งอาจเป็นผลบวกเมื่อตรงกับความต้องการและเป็นผลลบเมื่อไม่ตรงกับความต้องการของบุคคล

สมใจ ภูภิรมย์ (2553, น. 58) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจว่า หมายถึง ความรู้สึกชอบ ความเต็มใจ ความต้องการต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาความสามารถของผู้เรียนในด้านต่างๆ

จันทิมา แก่นชา (2564, น. 55) ได้กล่าวว่า ความพึงพอใจเป็นการแสดงความรู้สึกชื่นชอบ สนใจ พอใจต่อกิจกรรมอย่างหนึ่งอย่างเปิดเผย เป็นสภาพหรือระดับของความรู้สึกที่มีต่อกิจกรรมนั้นๆ โดยความพึงพอใจนี้เป็นนามธรรม ไม่สามารถสังเกตได้ด้วยการมองดู และรูปแบบของการวัดความพึงพอใจในรูปแบบสอบถาม เรียกว่าแบบวัดความพึงพอใจและใช้รูปแบบของลิเคิร์ต (Likert Scale) โดยแบ่งออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

พึงพอใจมากที่สุด	มีค่าเท่ากับ	5	คะแนน
พึงพอใจมาก	มีค่าเท่ากับ	4	คะแนน
พึงพอใจปานกลาง	มีค่าเท่ากับ	3	คะแนน
พึงพอใจน้อย	มีค่าเท่ากับ	2	คะแนน
พึงพอใจน้อยที่สุด	มีค่าเท่ากับ	1	คะแนน

การศึกษาความพึงพอใจในการเรียน มีความสำคัญต่อครูผู้สอนและผู้เรียนเป็นอย่างมาก เมื่อผู้เรียนมีความสนุกสนานกับการเรียนจะก่อให้เกิดผล คือ ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้นในการทำงาน มีความคิดสร้างสรรค์ในการเรียน ก่อให้เกิดการเห็นคุณค่าของการเรียน ทำให้ผู้เรียนมีความสุขในการเรียน และส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

พระมงคลธรรมวิธาน, พระมหามหวินทร์ ปรีสุตโตโม, พระมหาฉัตรชัย สุนตตชโย, พระศรีรัชฆมงคลบัณฑิต, พระสุขุม สุขวฑฒโก, พระมหาปัญญา ฐานวิโร, พระมหาทักษิณี ญาณวิชัย, พระครูปลัดณัฐพงศ์ ยโส, สุวิทย์ ภาณุจारी, จำนง คันธิก, ธวัช หอมทวนลม, บุญร่วม คำเมืองแสน, และ ประจวบ ประเสริฐสังข์ (2560, น. 32) ได้กล่าวถึงคุณค่าของการศึกษาความพึงพอใจว่า 1) ทำให้ทราบความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อวิชาที่เรียน 2) ทำให้ทราบผลความพึงพอใจของผู้เรียนในแต่ละภาคการศึกษา 3) ทำให้ทราบความคิดเห็นของผู้เรียน

พัฒนา พรหมณี, ยุพิน พิทยาวัฒนชัย, และ จีระศักดิ์ ทัพพา (2563, น. 65) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของความพึงพอใจว่า ความพึงพอใจมีประโยชน์ต่อการทำงานต่อองค์กรต่างๆ หากทราบระดับความพึงพอใจของผู้รับบริการสามารถนำข้อมูลต่างๆ มาปรับปรุงกระบวนการปฏิบัติงาน เพื่อประโยชน์ขององค์กรและผู้รับบริการ โดยการศึกษาความพึงพอใจนั้นจำเป็นอย่างยิ่งเพื่อจะได้เป็นข้อมูลที่ยืนยันได้ว่าสิ่งที่ทำหรือปฏิบัตินั้นเกิดประโยชน์อย่างแท้จริง

อัศววัฒน์ ศรีพัฒนานนท์ (2564, น. 41) ได้กล่าวว่าการศึกษาคความพึงพอใจมีประโยชน์อย่างมากในด้านการเตรียมการสอน เพราะผู้สอนจะทราบว่าผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผ่านมาอย่างไร สิ่งใดที่ต้องปรับปรุงหรือเพิ่มเติม จะทำให้ผู้สอนจัดเตรียมการสอนในครั้งต่อไปได้ดียิ่งขึ้น และจะทำให้ให้นักเรียนเกิดความกระตือรือร้นในการเรียนเพิ่มขึ้น

จากความหมายและประโยชน์ของการศึกษาคความพึงพอใจข้างต้น ทำให้มีผู้ศึกษาคความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนจำนวนมาก อาทิ สิทธิพล อัจฉินทร์ และธีรชัย เนตรถนอมศักดิ์ (2554, น. 12-13) ได้ศึกษาคความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงการเป็นฐานในรายวิชาพัฒนาหลักสูตร สำหรับนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาคมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก โดยมีความเห็นว่า การเรียนรู้โดยใช้โครงการเป็นฐาน ช่วยให้เกิดการปฏิบัติโครงการจริง ได้ทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม วางแผนการทำงานร่วมกัน แบ่งหน้าที่ตามภาระหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบ กระตือรือร้นที่จะค้นหาข้อมูล ยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่างและฝึกทักษะการเข้าสังคม

ภัทรภร ผลิตากุล (2560, น. 707) ได้ศึกษาคการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดโครงการเป็นฐานเพื่อประสบบการณ์การสอนดนตรี ของนักศึกษาคคณะดุริยางคศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาคได้ศึกษาคค้นคว้าหาความรู้ภายในหัวข้อที่ตนสนใจ เกิดการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองอย่างมีความหมาย และได้รับประสบบการณ์การสอนดนตรีให้สถานการณ์จริง การทำงานร่วมกับผู้อื่น การนำเสนอผลงานเชิงวิชาการตลอดจนการรู้จักรับผิดชอบและรู้จักบทบาทหน้าที่ของตนเอง

พิชญพร ประครองใจ (2563, น. 160-161) ได้ศึกษาคการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงการเป็นฐานในรายวิชาสื่อพื้นบ้านเพื่อการสื่อสาร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษากระบวนการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงการเป็นฐานในรายวิชาสื่อพื้นบ้านเพื่อการสื่อสาร 2) เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน 3) เพื่อศึกษาคความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ ผลการวิจัยพบว่า 1) กระบวนการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงการเป็นฐานมีความเหมาะสมกับสถานการณ์ 2) ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการสื่อสารผ่านสื่อพื้นบ้าน มีโอกาสในการกำหนดประเภทของสื่อพื้นบ้าน 3) ผู้เรียนมีความพึงพอใจมาก เนื่องจากได้ลงมือปฏิบัติจริง ได้ฝึกการทำงานแบบมีส่วนร่วม ได้รับความรู้จากกระบวนการวางแผนการสื่อสารผ่านสื่อพื้นบ้านเพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมอันมีคุณค่าของไทย ได้แลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างเพื่อนสมาชิกโดยตระหนักความรับผิดชอบต่อส่วนร่วมเป็นสำคัญ ได้คิดค้นและออกแบบเพื่อกำหนดรูปแบบการดำเนินงานอย่างอิสระ รวมทั้งได้รับโอกาสในการแสดงศักยภาพของตนเอง

จินต์ศุจี ประธานธีรกุล (2563, น. 164) ได้ศึกษาคความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 กลุ่มโรงเรียนไร่อ้อยดารา อำเภอพิชัย จังหวัดอุตรดิตถ์ ที่มีต่อการใช้นั่งสื่ออิเล็กทรอนิกส์นิตานอีสป จำนวน 5 เรื่อง ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.08 และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.20 เนื่องจากหนังสืออิเล็กทรอนิกส์นิตานอีสป จำนวน 5 เรื่อง ช่วยสร้างความเข้าใจและกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจที่จะเรียนรู้ได้เป็นอย่างดี

อำภา หอมบุปผา และ กิตติพงษ์ พุ่มพวง (2563, น. 88) ได้ศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อบทเรียนอีเลิร์นนิ่งแบบปัญหาเป็นฐานในวิชาการเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ สำหรับนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.14 และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.46 โดยนักศึกษาเห็นว่าบทเรียนอีเลิร์นนิ่งแบบปัญหาเป็นฐานช่วยให้สามารถจัดการเรียนรู้ได้หลายรูปแบบ และทำให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนมากขึ้น ทำให้ผู้เรียนกระตือรือร้นในการเรียนมากขึ้นและเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง

อรรถพร ธนุเพ็ชร์ และ ดารวธา วีระพันธ์ (2564, น. 214-216) ได้ศึกษาผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้โครงการเป็นฐาน มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักศึกษาหลังเรียนโดยใช้โครงการเป็นฐาน เทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 75 2) ศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อโดยใช้โครงการเป็นฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1) นักศึกษามีทักษะการคิดวิเคราะห์หลังเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 79.96 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) นักศึกษามีความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.42 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.59

จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาสาระรายวิชาคติชนวิทยากับการสอนภาษาและวรรณกรรมไทย แนวคิดการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนแบบโครงการ (Project Method) และแนวคิดและประโยชน์ของการศึกษาความพึงพอใจข้างต้น ผู้วิจัยจะได้นำไปประยุกต์ใช้เป็นแนวทางการศึกษาผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนแบบโครงการ (Project Method) ในรายวิชาคติชนวิทยากับการสอนภาษาและวรรณกรรมไทยต่อไป

ระเบียบวิธีวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นิสิตหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย รหัส 64 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 34 คน ได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling)

เครื่องมือการวิจัย

1. แผนการจัดการเรียนรู้

ผู้วิจัยได้สร้างแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนแบบโครงการ (Project Method) ในรายวิชาคติชนวิทยากับการสอนภาษาและวรรณกรรมไทย โดยมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 6 ขั้นตอน โดยยึดตามขั้นตอนของศิริพร และธีรศักดิ์ อุปรมัย อุปไมยอริชัย (2564, น.33) ได้แก่ 1) ขึ้นกำหนดปัญหาหรือสำรวจความสนใจ 2) ขึ้นกำหนดจุดมุ่งหมายในการเรียน 3) ขึ้นวางแผนและวิเคราะห์โครงการ 4) ขึ้นลงมือปฏิบัติ 5) ขึ้นประเมินผล 6) ขึ้นสรุปผลและนำเสนอผลงาน ใช้เวลาทั้งหมด 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 ชั่วโมง รวม 24 ชั่วโมง ดังนี้

- | | |
|------------------------------------|-----------------|
| 1) ขึ้นกำหนดปัญหาหรือสำรวจความสนใจ | จำนวน 3 ชั่วโมง |
| 2) ขึ้นกำหนดจุดมุ่งหมายในการเรียน | จำนวน 3 ชั่วโมง |
| 3) ขึ้นวางแผนและวิเคราะห์โครงการ | จำนวน 3 ชั่วโมง |
| 4) ขึ้นลงมือปฏิบัติ | จำนวน 9 ชั่วโมง |
| 5) ขึ้นประเมินผล | จำนวน 3 ชั่วโมง |

6) **ขั้นสรุปผลและนำเสนอผลงาน** จำนวน 3 ชั่วโมง

โดยการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยเป็นผู้สอนเพียงคนเดียว โดยสอนตามขั้นตอนของการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนแบบโครงการ ทั้ง 6 แผน ได้แก่

- 1) แผนการจัดการเรียนรู้ “สำรวจคติชนในท้องถิ่นที่น่าสนใจ”
- 2) แผนการจัดการเรียนรู้ “ระดมสมองคติชนวิทยากับศาสตร์อื่น”
- 3) แผนการจัดการเรียนรู้ “วางแผนและจัดโครงการเรียนรู้นอกสถานที่”
- 4) แผนการจัดการเรียนรู้ “การสร้างนวัตกรรมเผยแพร่องค์ความรู้ทางคติชนวิทยาในการสอนภาษาไทย”
- 5) แผนการจัดการเรียนรู้ “การนำเสนอนวัตกรรมการเรียนรู้ ประเมินและสรุปโครงการ”
- 6) แผนการจัดการเรียนรู้ “เผยแพร่ผลงานสู่สาธารณะ”

ซึ่งในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ ผู้เรียนจะต้องใช้ความคิด และช่วยกันวางแผนและดำเนินโครงการ ประเมินโครงการ และสรุปโครงการ โดยในแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติด้วยการผลิตนวัตกรรมสื่อการสอนที่แสดงองค์ความรู้ทางคติชนวิทยาเพื่อใช้ในการสอนภาษาและวรรณกรรมไทย และเผยแพร่ผลงานลงยูทูป (YouTube)

2. แบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการวิจัย โดยแบบสอบถามที่ใช้วัดระดับความพึงพอใจและประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับตามหลักการของลิเคิร์ต (Likert) (บุญชม ศรีสะอาด, 2553, น. 121) โดยมีเกณฑ์กำหนดค่าระดับความพึงพอใจ ดังนี้

- 5 แปลความหมายว่า มีความพึงพอใจมากที่สุด
- 4 แปลความหมายว่า มีความพึงพอใจมาก
- 3 แปลความหมายว่า มีความพึงพอใจปานกลาง
- 2 แปลความหมายว่า มีความพึงพอใจน้อย
- 1 แปลความหมายว่า มีความพึงพอใจน้อยที่สุด

โดยแบ่งเป็นแบบสอบถามความพึงพอใจของนิสิตที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาคติชนวิทยากับการสอนภาษาและวรรณกรรมไทยโดยใช้วิธีการสอนแบบโครงการ (Project Method) จำนวน 10 ข้อ และแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการจัดโครงการ จำนวน 7 ข้อ และแบบสอบถามความพึงพอใจต่ออาจารย์ผู้สอน จำนวน 7 ข้อ

การสร้างเครื่องมือการวิจัย

- 1) ศึกษาข้อมูลจากหนังสือ เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างข้อคำถามของแบบสอบถามที่เกี่ยวกับความพึงพอใจต่อการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนแบบโครงการ (Project Method)
- 2) กำหนดประเด็น และขอบเขตของคำถามให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และประโยชน์ที่จะได้รับจากความพึงพอใจต่อการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนแบบโครงการ (Project Method)
- 3) สร้างแผนการจัดการเรียนรู้และแบบสอบถามและให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน พิจารณาความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้และแบบสอบถามโดยกำหนดระดับความเหมาะสมไว้ 5 ระดับ ดังนี้

- 5 แปลความหมายว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 แปลความหมายว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

3 แปลความหมายว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

2 แปลความหมายว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อย

1 แปลความหมายว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

หลังจากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน พิจารณาความเหมาะสมแล้ว ผู้วิจัยได้นำข้อเสนอแนะไปปรับปรุงแก้ไข โดยผลการประเมินคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ $\bar{X} = 4.62$, S.D. = 0.66 และผลการประเมินคุณภาพของแบบสอบถามความพึงพอใจของนิสิตที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนแบบโครงการ (Project Method) แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการจัดโครงการ และแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่ออาจารย์ผู้สอนมีความเหมาะสม โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป

4) นำแผนการจัดการเรียนรู้และแบบสอบถามไปใช้กับกลุ่มเป้าหมายที่เลือกไว้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามตามขั้นตอน โดยผู้วิจัยส่งแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนแบบโครงการ (Project Method) ให้กับนิสิตทั้ง 34 คน แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการจัดโครงการ และแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่ออาจารย์ผู้สอน แล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยผู้วิจัยใช้วิธีหาค่าเฉลี่ยแล้วนำมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์การแปลความหมาย โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายของ (มาเรียม นิลพันธุ์, 2558, น. 196) ดังนี้

4.50 – 5.00 แปลความหมายว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

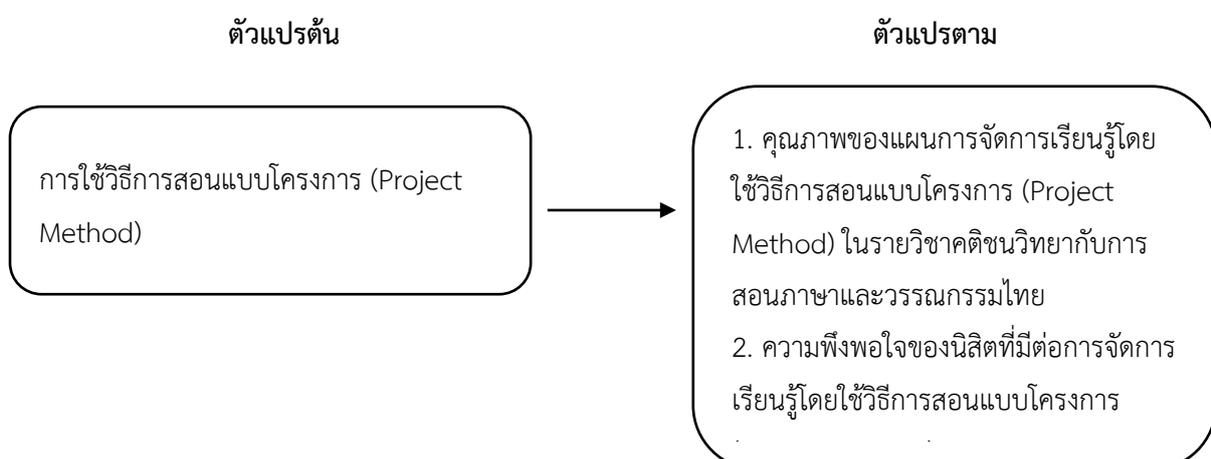
3.50 – 4.49 แปลความหมายว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

2.50 – 3.49 แปลความหมายว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง

1.50 – 2.49 แปลความหมายว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย

1.00 – 1.49 แปลความหมายว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด

กรอบแนวคิดในการวิจัย



ผลการวิจัย

1. แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนแบบโครงการ (Project Method) ในรายวิชาคติชนวิทยากับการสอนภาษาและวรรณกรรมไทย มีกระบวนการจัดการเรียนรู้ 6 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ขั้นกำหนดปัญหาหรือสำรวจความสนใจ 2) ขั้นกำหนดจุดมุ่งหมายในการเรียน 3) ขั้นวางแผนและวิเคราะห์โครงการ 4) ขั้นลงมือปฏิบัติ 5) ขั้นประเมินผล 6) ขั้นสรุปผลและนำเสนอผลงาน ผลการวิจัยพบว่า แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนแบบโครงการ (Project Method) ในรายวิชาคติชนวิทยากับการสอนภาษาและวรรณกรรมไทย มีคุณภาพอยู่ในระดับดีมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ $\bar{X} = 4.62$, S.D. = 0.66 โดยมีรายละเอียดในแต่ละขั้นตอนในแต่ละแผนสรุปได้ดังนี้

1) ขั้นกำหนดปัญหาหรือสำรวจความสนใจ ผู้สอนตั้งคำถามเกี่ยวกับองค์ความรู้ทางคติชนวิทยาที่ผู้เรียนสนใจและต้องการนำเสนอเผยแพร่ให้กับนักเรียนหรือผู้ที่สนใจได้ทราบ ทำให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้นที่จะค้นคว้าองค์ความรู้ทางคติชนวิทยาที่ใกล้ตัวและเกิดการบูรณาการองค์ความรู้ทางคติชนวิทยาเพื่อต้องการสืบทอดเผยแพร่และใช้ในการเรียนการสอน เนื่องจากผู้เรียนในระดับปริญญาโท เป็นครูภาษาไทยทั้งหมด

2) ขั้นกำหนดจุดมุ่งหมายในการเรียน ผู้สอนตั้งจุดมุ่งหมายในการเรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้เป็นฐานว่าต้องการให้มีการจัดทำสื่อการเรียนการสอนที่มีการนำเสนอองค์ความรู้ทางคติชนวิทยาและเผยแพร่ลงในยูทูป (YouTube) เพื่อใช้ในการเรียนการสอนในรายวิชาภาษาไทย ซึ่งก่อให้เกิดการบูรณาการข้ามศาสตร์ โดยกำหนดชิ้นงานในโครงการมีทั้งชิ้นงานเดี่ยวและชิ้นงานกลุ่ม

3) ขั้นวางแผนและวิเคราะห์โครงการ ผู้สอนได้ให้ผู้เรียนได้วางแผนและวิเคราะห์โครงการ โดยผู้เรียนได้มีการสืบค้นข้อมูลและวางแผนการจัดโครงการเพื่อศึกษาเรียนรู้แหล่งเรียนรู้ทางคติชนวิทยานอกสถานที่และนำองค์ความรู้ที่ได้รับมาสร้างเป็นนวัตกรรมเพื่อสืบทอด เผยแพร่ และบูรณาการองค์ความรู้เพื่อใช้ในการเรียนการสอนภาษาและวรรณกรรมไทยในชั้นเรียน

4) ขั้นลงมือปฏิบัติ เมื่อผู้เรียนได้วางแผนและวิเคราะห์โครงการแล้ว หลังจากนั้นจึงได้ลงมือจัดโครงการและลงมือปฏิบัติการผลิตชิ้นงานตามที่ได้วางแผนไว้ โดยมีชิ้นงานเดี่ยวคือ การจัดโครงการผลิตสื่อเพื่อนำเสนอองค์ความรู้ทางคติชนวิทยาที่ผู้เรียนสนใจ และชิ้นงานกลุ่มคือ การจัดโครงการเพื่อศึกษาแหล่งเรียนรู้ทางคติชนวิทยาและผลิตสื่อเพื่อนำเสนอการบูรณาการองค์ความรู้ทางคติชนวิทยากับการสอนภาษาและวรรณกรรมไทย โดยมีการลงมือปฏิบัติในการเก็บข้อมูลตามแหล่งเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้ร่วมกันวางแผนและกำหนดไว้ในโครงการและสร้างสื่อการเรียนการสอนเพื่อนำเสนอองค์ความรู้ดังกล่าว

5) ขั้นประเมินผล หลังจากที่ผู้เรียนได้จัดโครงการและผลิตสื่อการเรียนการสอนที่บูรณาการองค์ความรู้ทางคติชนวิทยาเรียบร้อยแล้ว ผู้เรียนได้มีการประชุมเพื่อประเมินผลการจัดโครงการและการผลิตสื่อการเรียนการสอน เพื่อติดตามความก้าวหน้าในการทำงานและแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างการทำงาน เพื่อให้ผลการประเมินที่ได้ไปปรับปรุงยุคที่ใช้ในการจัดโครงการในครั้งต่อไป

6) ขั้นสรุปผลและนำเสนอผลงาน เมื่อประเมินผลโครงการเรียบร้อยแล้ว ผู้เรียนได้สรุปผลโครงการและการปฏิบัติงาน และนำเสนอผลงานที่ได้จากการจัดโครงการและการผลิตชิ้นงานทั้งงานเดี่ยวและงานกลุ่ม เมื่อนำเสนอผลงานเรียบร้อยแล้ว หลังจากนั้นได้จัดการเผยแพร่ผลงานและการจัดโครงการสู่สาธารณะผ่านช่องทางยูทูป (YouTube) เพื่อเป็นการเผยแพร่องค์ความรู้และนวัตกรรมที่ผู้เรียนได้สร้างสรรค์ขึ้นไป

จากผลการนำแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนแบบโครงการ (Project Method) ในรายวิชาคติชนวิทยากับการสอนภาษาและวรรณกรรมไทยมาใช้ ส่งผลให้นิสิตมีความรู้ ความเข้าใจในองค์ความรู้และบูรณาการศาสตร์ด้านคติชนวิทยากับการสอนภาษาและวรรณกรรมไทย สามารถค้นหาองค์ความรู้ และนำเสนอองค์ความรู้ด้วยการถ่ายทอดผ่านสื่อการสอนที่ทันสมัยได้ ทำเกิดการเชื่อมโยงองค์ความรู้ให้ผู้เรียนได้รับความรู้อย่างรอบด้าน ดังตัวอย่าง

2. การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามความพึงพอใจ ผู้วิจัยของแยกเป็น 3 ประเด็นย่อย ได้แก่ 1) ความพึงพอใจของนิสิตที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนแบบโครงการ (Project Method) 2) ความพึงพอใจของนิสิตที่มีต่อการจัดโครงการ และ 3) ความพึงพอใจของนิสิตที่มีต่ออาจารย์ผู้สอน สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนิสิตที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนแบบโครงการ (Project Method) สรุปได้ดังตาราง 1

ตาราง 1 แสดงความพึงพอใจของนิสิตที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนแบบโครงการ (Project Method)

คำถาม	Mean	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
ขั้นกำหนดปัญหาหรือสำรวจความสนใจ	4.73	0.45	มากที่สุด
ขั้นกำหนดจุดมุ่งหมายในการเรียน	4.73	0.45	มากที่สุด
ขั้นวางแผนและวิเคราะห์โครงการ	4.67	0.48	มากที่สุด
ขั้นลงมือปฏิบัติ	4.60	0.56	มากที่สุด
ขั้นประเมินผล	4.53	0.63	มากที่สุด
ขั้นสรุปผลและนำเสนอผลงาน	4.63	0.56	มากที่สุด
รวม	4.65	0.52	มากที่สุด

จากตาราง 1 สะท้อนให้เห็นว่านิสิตมีความพึงพอใจในภาพรวมของการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนแบบโครงการ (Project Method) ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X} = 4.65$, S.D. = 0.52) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อจะเห็นได้ว่า นิสิตมีความพึงพอใจต่อขั้นกำหนดปัญหาหรือสำรวจความสนใจและขั้นกำหนดจุดมุ่งหมายในการเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X} = 4.73$, S.D. = 0.45) รองลงมา คือ ความพึงพอใจต่อขั้นวางแผนและวิเคราะห์โครงการ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X} = 4.67$, S.D. = 0.48) รองลงมา คือ ความพึงพอใจต่อขั้นสรุปผลและนำเสนออยู่ในระดับมากที่สุดเท่ากัน โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X} = 4.63$, S.D. = 0.56) รองลงมา คือ ความพึงพอใจต่อขั้นลงมือปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = 0.56) รองลงมา คือ ความพึงพอใจต่อขั้นประเมินผล อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X} = 4.53$, S.D. = 0.63) ตามลำดับ

2. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนิสิตที่มีต่อการจัดโครงการในรายวิชาคติชนวิทยากับการสอนภาษาและวรรณกรรมไทย สรุปได้ดังตาราง 2

ตาราง 2 แสดงความพึงพอใจของนิสิตที่มีต่อการจัดโครงการ

คำถาม	Mean	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
ด้านความรู้			
ความรู้เกี่ยวกับข้อมูลทางคติชนวิทยา	4.90	0.31	มากที่สุด
ความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม	4.73	0.78	มากที่สุด
ความรู้เกี่ยวกับวรรณคดีวรรณกรรม	4.87	0.43	มากที่สุด
ความรู้เกี่ยวกับการบูรณาการคติชนวิทยากับการสอนภาษาไทยในศตวรรษที่ 21	4.83	0.46	มากที่สุด
ด้านวิทยากร			
การเตรียมตัวและความพร้อมของวิทยากร	4.93	0.25	มากที่สุด
การอธิบายเนื้อหาได้ชัดเจนและตรงประเด็น	4.90	0.31	มากที่สุด
การใช้ภาษาที่เหมาะสมและเข้าใจง่าย	4.97	0.18	มากที่สุด
การตอบคำถามของวิทยากร	4.83	0.38	มากที่สุด
ด้านสถานที่/ระยะเวลา/อาหาร			
สถานที่จัดโครงการมีความเหมาะสม	4.73	0.52	มากที่สุด
ระยะเวลาในการบรรยายมีความเหมาะสม	4.60	0.62	มากที่สุด
อาหารมีความเหมาะสม	4.87	0.35	มากที่สุด
รวม	4.83	0.27	มากที่สุด

จากตาราง 2 สะท้อนให้เห็นว่านิสิตมีความพึงพอใจต่อการจัดโครงการฯ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.83$, S.D. = 0.27) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการใช้ภาษาที่เหมาะสมและเข้าใจง่าย อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.97$, S.D. = 0.18) รองลงมา คือ ด้านการเตรียมตัวและความพร้อมของวิทยากร อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.93$, S.D. = 0.25) รองลงมา คือ ด้านความรู้เกี่ยวกับข้อมูลทางคติชนวิทยา และด้านการอธิบายเนื้อหาได้ชัดเจนและตรงประเด็น มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.90$, S.D. = 0.31) รองลงมา คือ ด้านความรู้เกี่ยวกับวรรณคดีวรรณกรรม และด้านอาหารมีความเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.87$, S.D. = 0.43) รองลงมาคือ ด้านความรู้เกี่ยวกับการบูรณาการคติชนวิทยากับการสอนภาษาไทยในศตวรรษที่ 21 และด้านการตอบคำถามของวิทยากร อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.83$, S.D. = 0.46) รองลงมา คือ ด้านความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม และด้านสถานที่จัดโครงการมีความเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.73$, S.D. = 0.52) รองลงมา คือ ด้านระยะเวลาในการบรรยายมีความเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = 0.62) ตามลำดับ

3. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนิสิตที่มีต่ออาจารย์ผู้สอนในรายวิชาคหิตชวินวิทยากับการสอนภาษาและวรรณกรรมไทย สรุปได้ดังตาราง 3

ตาราง 3 แสดงความพึงพอใจของนิสิตที่มีต่ออาจารย์ผู้สอน

คำถาม	Mean	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
อาจารย์ได้ชี้แจงให้ผู้เรียนได้เข้าใจวัตถุประสงค์ แนวทางการจัดการเรียนการสอน และเกณฑ์การวัดประเมินผลรายวิชา	4.73	0.45	มากที่สุด
อาจารย์ใช้เทคนิควิธีการสอนต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความสนใจและใช้คำถามเพื่อให้ผู้เรียนคิดและตอบคำถามให้เข้าใจได้ชัดเจน	4.67	0.48	มากที่สุด
อาจารย์แนะนำให้ผู้เรียนรู้จักแหล่งข้อมูลการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม	4.67	0.48	มากที่สุด
อาจารย์สอนให้ผู้เรียนรู้จักคิดวิเคราะห์และสังเคราะห์ความรู้อย่างมีเหตุผล	4.60	0.56	มากที่สุด
อาจารย์สามารถทำให้ผู้เรียนมองเห็นความสัมพันธ์ของวิชาที่เรียนกับวิชาอื่นที่เกี่ยวข้อง	4.70	0.47	มากที่สุด
อาจารย์มีวิธีการจัดให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ตามความเหมาะสม	4.63	0.56	มากที่สุด
อาจารย์ใช้สื่อการสอนและอุปกรณ์ช่วยสอนที่ทันสมัยเหมาะสมเป็นอย่างดี	4.70	0.47	มากที่สุด
อาจารย์สอดแทรกเทคนิคการมีปฏิสัมพันธ์ ความสามารถในการแก้ปัญหา และรับฟังความคิดเห็น	4.67	0.55	มากที่สุด
อาจารย์วัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่ครอบคลุมเนื้อหาตามที่ชี้แจงไว้ในแผนการเรียนรู้	4.53	0.63	มากที่สุด
รวม	4.66	0.52	มากที่สุด

จากตาราง 3 สะท้อนให้เห็นว่านิสิตมีความพึงพอใจต่ออาจารย์ผู้สอนโดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X} = 4.66$, S.D. = 0.52) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อจะเห็นได้ว่า นิสิตมีความพึงพอใจต่ออาจารย์ผู้สอนด้านที่อาจารย์ได้ชี้แจงให้ผู้เรียนได้เข้าใจวัตถุประสงค์ แนวทางการจัดการเรียนการสอน และเกณฑ์การวัดประเมินผลรายวิชาอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X} = 4.73$, S.D. = 0.45) รองลงมา คือ ความพึงพอใจต่ออาจารย์ผู้สอนด้านที่อาจารย์สามารถทำให้ผู้เรียนมองเห็นความสัมพันธ์ของวิชาที่เรียนกับวิชาอื่นที่เกี่ยวข้อง อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X} = 4.70$, S.D. = 0.47) และความพึงพอใจต่ออาจารย์ผู้สอนด้านที่อาจารย์ใช้สื่อการสอนและอุปกรณ์ช่วยสอนที่ทันสมัยเหมาะสมเป็นอย่างดี อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X} = 4.70$, S.D. = 0.47) ความพึงพอใจต่ออาจารย์ผู้สอนด้านการใช้สื่อการสอนได้เหมาะสมกับการสอน รองลงมา คือ

ความพึงพอใจต่ออาจารย์ผู้สอนด้านที่อาจารย์ใช้เทคนิควิธีการสอนต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความสนใจและ ใช้คำถาม เพื่อให้ผู้เรียนคิดและตอบคำถามให้เข้าใจได้ชัดเจน และด้านที่อาจารย์แนะนำให้ผู้เรียนรู้จักแหล่งข้อมูลการศึกษา ค้นคว้าเพิ่มเติม อยู่ในระดับมากที่สุดเท่ากัน โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X} = 4.67, S.D. = 0.48$) และด้านที่อาจารย์ สอดแทรกเทคนิคการมีปฏิสัมพันธ์ ความสามารถในการแก้ปัญหา และรับฟังความคิดเห็น อยู่ในระดับมากที่สุดเท่ากัน โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X} = 4.67, S.D. = 0.55$) รองลงมา คือ ความพึงพอใจต่ออาจารย์ผู้สอนด้านที่อาจารย์มีวิธีการ จัดให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ตามความเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด เท่ากัน โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X} = 4.63, S.D. = 0.56$) รองลงมา คือ ความพึงพอใจต่ออาจารย์ผู้สอนด้านที่อาจารย์ วัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่ครอบคลุมเนื้อหาตามที่ชี้แจงไว้ในแผนการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่ใน ระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X} = 4.53, S.D. = 0.63$) ตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการศึกษากระบวนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนแบบโครงการ (Project Method) ใน รายวิชาคหิตวิทยาการการสอนภาษาและวรรณกรรมไทย ผลการวิจัยพบว่า แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอน แบบโครงการ (Project Method) ในรายวิชาคหิตวิทยาการการสอนภาษาและวรรณกรรมไทย มีคุณภาพอยู่ในระดับ ดีมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ $\bar{X} = 4.62, S.D. = 0.66$ โดยมีกระบวนการจัดการเรียนรู้ทั้งหมด 6 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ขั้นตอน กำหนดปัญหาหรือสำรวจความสนใจ 2) ขั้นตอนกำหนดจุดมุ่งหมายในการเรียน 3) ขั้นตอนวางแผนและวิเคราะห์โครงการ 4) ขั้นตอนลงมือปฏิบัติ 5) ขั้นตอนประเมินผล 6) ขั้นตอนสรุปผลและนำเสนอผลงาน โดยในแต่ละขั้นตอน ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดความ กระตือรือร้นที่จะค้นคว้าองค์ความรู้ทางคหิตวิทยาที่ใกล้ตัวและเกิดการบูรณาการองค์ความรู้ทางคหิตวิทยาเพื่อ ต้องการสืบทอด เผยแพร่และใช้ในการเรียนการสอนภาษาและวรรณกรรมไทย โดยมีการตั้งจุดมุ่งหมายในการเรียนที่ ชัดเจน ซึ่งก่อให้เกิดการบูรณาการข้ามศาสตร์ มีการขึ้นวางแผนและวิเคราะห์โครงการ ผู้สอนได้ให้ผู้เรียนได้วางแผน และวิเคราะห์โครงการ โดยผู้เรียนได้มีการสืบค้นข้อมูลและวางแผนการจัดโครงการเพื่อศึกษาเรียนรู้แหล่งเรียนรู้ทาง คหิตวิทยานอกสถานที่ โดยกำหนดชิ้นงานในโครงการมีทั้งชิ้นงานเดี่ยวและชิ้นงานกลุ่ม และนำองค์ความรู้ที่ได้รับมา สร้างเป็นนวัตกรรมเพื่อสืบทอด เผยแพร่ และบูรณาการองค์ความรู้เพื่อใช้ในการเรียนการสอนภาษาและวรรณกรรม ไทยในชั้นเรียน ขั้นตอนปฏิบัติ ผู้เรียนลงมือจัดโครงการและลงมือปฏิบัติการผลิตชิ้นงานตามที่ได้วางแผนไว้ โดยมี ชิ้นงานเดี่ยวคือ การจัดโครงการผลิตสื่อเพื่อนำเสนอองค์ความรู้ทางคหิตวิทยาที่ผู้เรียนสนใจ และชิ้นงานกลุ่มคือ การ จัดโครงการเพื่อศึกษาแหล่งเรียนรู้ทางคหิตวิทยาและผลิตสื่อเพื่อนำเสนอการบูรณาการองค์ความรู้ทางคหิตวิทยา กับการสอนภาษาและวรรณกรรมไทย โดยมีการลงมือปฏิบัติในการเก็บข้อมูลตามแหล่งเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้ร่วมกัน วางแผนและกำหนดไว้ในโครงการและสร้างสื่อการเรียนการสอนเพื่อนำเสนอองค์ความรู้ดังกล่าว ขั้นตอนประเมินผล ผู้เรียนได้มีการประชุมเพื่อประเมินผลการจัดโครงการและการผลิตสื่อการเรียนการสอน เพื่อติดตามความก้าวหน้าใน การทำงานและแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างการทำงาน เพื่อให้ผลการประเมินที่ได้ไปปรับประยุกต์ใช้ในการจัดโครงการ ในครั้งต่อไป และขั้นตอนสรุปผลและนำเสนอผลงาน ผู้เรียนได้สรุปผลโครงการและการปฏิบัติงาน และนำเสนอผลงานที่ได้ จากการจัดโครงการและการผลิตชิ้นงานทั้งงานเดี่ยวและงานกลุ่มสู่สาธารณะผ่านช่องทางยูทูป (YouTube) เพื่อเป็น การเผยแพร่องค์ความรู้และนวัตกรรมที่ผู้เรียนได้สร้างสรรค์ขึ้นต่อไป ซึ่งการจัดกระบวนการเรียนรู้โดยใช้โครงการเป็น

ฐานดังกล่าว สอดคล้องกับงานวิจัยของ สิทธิพล อาจอินทร์ และ ชีรชัย เนตรถนอมศักดิ์ (2554, น. 5) ที่ได้กล่าวถึง การจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนแบบโครงการ (Project Method) ไว้ว่า เป็นขั้นตอนการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้เลือก หรือจัดทำโครงการตามความสนใจของตัวเอง โดยมีขั้นตอนต่างๆ เริ่มตั้งแต่วางแผนจัดทำโครงการ ดำเนินโครงการ เก็บข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลโครงการ และนำเสนอผลงานของการจัดโครงการ สอดคล้องกับงานวิจัย ของ พิชญภาพร ประครองใจ (2563, น. 160) ที่ศึกษาการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนแบบโครงการ (Project Method) ในรายวิชาสื่อพื้นบ้านเพื่อการสื่อสาร ผลการวิจัยพบว่า 1) กระบวนการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงการเป็น ฐานที่เหมาะสมกับสถานการณ์ 2) นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการสื่อสารผ่านสื่อพื้นบ้าน มีโอกาสในการ กำหนดประเภทของสื่อพื้นบ้านและชิ้นงานในแต่ละกลุ่ม และมีกระบวนการสื่อสารแบบมีส่วนร่วมเพื่อกำหนดรูปแบบ ให้นำเสนอและสื่อความหมายทางวัฒนธรรมตามกระบวนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนแบบโครงการ (Project Method) อันเป็นการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยเฉพาะอย่างยิ่งการให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์จากการใช้วิธีการสอนแบบ โครงการ (Project Method) ในการเรียนรู้ ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริง

จากกระบวนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนแบบโครงการ (Project Method) ในรายวิชาคติชนวิทยา กับการสอนภาษาและวรรณกรรมไทยที่ได้อภิปรายไว้ข้างต้น สิ่งที่ทำให้ต้องค้นคว้าความรู้ใหม่จากงานวิจัยในครั้งนี้คือ ใน ขั้นตอนของการลงมือปฏิบัติเพื่อให้ได้ชิ้นงานที่จะสามารถเผยแพร่สู่สาธารณะได้ คือ การผลิตผลงานที่เป็นสื่อเทคโนโลยี เพราะสื่อเทคโนโลยีในยุคปัจจุบันสามารถช่วยให้ผู้ที่สนใจสามารถที่จะเรียนรู้ได้ทุกที่ทุกเวลา เป็นสื่อการสอนที่ ทันสมัยและสอดคล้องกับบริบทสังคมยุคดิจิทัล ไม่ว่าจะเป็นการเผยแพร่คลิปวิดีโอในช่องทางโซเชียลมีเดียต่างๆ เช่น ยูทูป (YouTube) เฟซบุ๊ก (Facebook) ตี๊กต็อก (TikTok) เป็นต้น และสิ่งสำคัญอีกประการหนึ่งคือ การลงมือปฏิบัติ โดยที่ผู้เรียนสามารถสร้างสรรค์นวัตกรรมของตนเองและของกลุ่มได้อย่างสร้างสรรค์และมีความสุข ทำให้การจัด โครงการเป็นไปด้วยรอยยิ้มและมีความสุข หลังจากจัดโครงการเสร็จสิ้นเรียบร้อยแล้ว ผลสำเร็จของโครงการนอกจาก การเผยแพร่ผลงานสู่สาธารณะแล้ว ยังทำให้ผู้เรียนเกิดความรักความผูกพันและเกิดความประทับใจในการจัดโครงการ ด้วย

2. ผลการศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนแบบโครงการ (Project Method) ในรายวิชาคติชนวิทยากับการสอนภาษาและวรรณกรรมไทย ผลการวิจัยพบว่า 1) นิสิตมีความพึงพอใจในภาพรวม ของการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนแบบโครงการ (Project Method) ระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X} = 4.65$, S.D. = 0.52) ทั้งนี้เป็นเพราะกระบวนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนแบบโครงการ (Project Method) ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนได้รู้จักเรียนรู้ที่จะบูรณาการองค์ความรู้ได้อย่างกลมกลืนกัน ช่วยให้ผู้เรียนเกิดจากความสนใจ ค้นหาคำตอบของตนเอง และเกิดการสร้างนวัตกรรมหรือองค์ความรู้ด้วยตนเองอย่างมีระบบ เป็นขั้นตอน และ ต่อเนื่อง อีกทั้งยังทำให้ผู้เรียนเรียนรู้ที่จะแสวงหาความรู้และสรุปความรู้ นำเสนอผลการศึกษาที่เหมาะสม และสามารถนำวิธีการเรียนรู้ไปใช้ในการประกอบอาชีพหรือจัดการเรียนการสอนในวิชาชีพได้ 2) นิสิตมีความพึงพอใจ ต่อการจัดโครงการเพื่อศึกษาแหล่งเรียนรู้ทางคติชนวิทยาและผลิตสื่อเพื่อนำเสนอการบูรณาการองค์ความรู้ทางคติชน วิทยากับการสอนภาษาและวรรณกรรมไทย ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.83$, S.D. = 0.27) ทั้งนี้เป็น เพราะว่าการจัดโครงการดังกล่าวได้มีการวางแผนและการเตรียมการจัดโครงการเป็นอย่างดี ทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และ ได้รับองค์ความรู้จากแหล่งเรียนรู้และวิทยากร พร้อมทั้งการเลือกและจัดเตรียมสถานที่และอาหารต่างๆ ไว้อย่าง เรียบร้อยแล้ว จึงทำให้ผู้เรียนมีความสุขและสนุกสนานกับทุกสถานที่ที่เดินทางไปเรียนรู้และเก็บข้อมูลเพื่อสร้างสรรค์

นวัตกรรมการเรียนการสอน และ 3) นิสิตมีความพึงพอใจต่ออาจารย์ผู้สอนโดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X} = 4.66$, S.D. = 0.52) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้สอนได้ชี้แจงให้ผู้เรียนได้เข้าใจวัตถุประสงค์ แนวทางการจัดการเรียนการสอน และเกณฑ์การวัดประเมินผลรายวิชา สามารถทำให้ผู้เรียนมองเห็นความสัมพันธ์ของวิชาที่เรียนกับวิชาอื่นที่เกี่ยวข้อง ใช้สื่อการสอนและอุปกรณ์ช่วยสอนที่ทันสมัยเหมาะสมเป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิชญพร ประครองใจ (2563, น. 161) ที่ศึกษาการใช้วิธีการสอนแบบโครงการ (Project Method) ในรายวิชาสื่อพื้นบ้านเพื่อการสื่อสาร ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนแบบโครงการอยู่ในระดับมาก เนื่องจากนักศึกษาได้ลงมือปฏิบัติจริง ได้ฝึกการทำงานแบบมีส่วนร่วม ได้รับความรู้จากกระบวนการวางแผน ได้แลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างเพื่อนสมาชิกโดยตระหนักความรับผิดชอบต่อส่วนร่วมเป็นสำคัญ ได้คิดค้นและออกแบบเพื่อกำหนดรูปแบบการดำเนินงานอย่างอิสระ รวมทั้งได้รับโอกาสในการแสดงศักยภาพของตนเอง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อรรถพร ธนุเพ็ชร และดาวธนา วีระพันธ์ (2564, น. 215-216) ได้ศึกษาผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนแบบโครงการ (Project Method) ผลการวิจัยพบว่า ผู้เรียนมีผลประเมินพฤติกรรมทำงานกลุ่มของนักศึกษามีคุณภาพอยู่ในระดับดีมาก และมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนแบบโครงการ (Project Method) อยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่าการจัดการเรียนรู้ดังกล่าวมีความเหมาะสมกับผู้เรียนและก่อให้เกิดความพึงพอใจที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพจากผู้สอนที่ใช้วิธีจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนแบบโครงการ (Project Method) อันเป็นกระบวนการที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดทักษะและองค์ความรู้ตลอดชีวิต

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิจัยเรื่องการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนแบบโครงการ (Project Method) ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. การจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนแบบโครงการ (Project Method) เหมาะกับรายวิชาที่เน้นให้ผู้เรียนสร้างชิ้นงานหรือนวัตกรรมที่สามารถนำไปเผยแพร่สู่สาธารณะได้ การเลือกใช้วิธีการสอนนี้จึงเหมาะกับรายวิชาที่เน้นให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง

2. ในขั้นตอนการวางแผนและดำเนินโครงการ ผู้สอนจะต้องช่วยแนะนำและคอยติดตามอย่างใกล้ชิด เพื่อให้ผู้เรียนได้ระดมสมองช่วยกันวางแผนเนื่องจากเป็นกระบวนการกลุ่ม และช่วยกันดำเนินโครงการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

3. ปัญหาที่พบในการจัดโครงการ คือ ผู้เรียนบางคนไม่มีส่วนร่วมในโครงการอย่างเท่าเทียมกัน ผู้สอนจะต้องกระตุ้นให้ผู้เรียนทุกคนได้มีส่วนร่วมเท่าๆ กัน โดยการให้มีการแบ่งงานกันอย่างชัดเจน และกระตุ้นให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติงานทุกคน เพื่อให้ผู้เรียนรู้สึกว่าการเป็นผลงานของทุกคนและการที่โครงการจะประสบความสำเร็จได้นั้นไม่ใช่เรื่องง่าย

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบผลของการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนแบบโครงการ (Project Method) กับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ เพื่อจะได้ทราบความเหมือนหรือความต่างของผู้เรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ที่ต่างกัน

2. ควรมีการนำการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนแบบโครงการ (Project Method) ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย เพื่อให้เกิดการสร้างผลงานที่ทันสมัยและเหมาะสมกับผู้เรียนในปัจจุบัน

3. ควรนำการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนแบบโครงการ (Project Method) ไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาทั้งในระดับปริญญาตรีและระดับบัณฑิตศึกษา เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการบูรณาการสร้างสรคองค์ ความรู้และเกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต

เอกสารอ้างอิง

จันทิมา แก่นชา. (2564). การจัดการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีสอนแบบห้องเรียนกลับด้าน (Flipped Classroom) ร่วมกับเทคนิค SQ4R เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3.

(การค้นคว้าอิสระการศึกษามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยนครสวรรค์, พิษณุโลก.

จินต์ศุณี ประธานธีรกุล. (2563). การพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ร่วมกับการสร้างผังมโนทัศน์เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความจากนิทานอีสป ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. *วารสารศิลปศาสตร์ปริทัศน์*, 15(2), 156-166.

ดุขฎิ โยเหลา และคณะ. (2557). การศึกษาการจัดการเรียนรู้แบบ PBL ที่ได้จากโครงการสร้างชุดความรู้ เพื่อสร้างเสริมทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของเด็กและเยาวชน: จากประสบการณ์ความสำเร็จของโรงเรียนไทย. กรุงเทพมหานคร: พยวิสุทธิ.

บุญชม ศรีสะอาด. (2553). *การวิจัยเบื้องต้น*. (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.

ปริศนา มัชฌิมา. (2561). แนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในศตวรรษที่ 21: การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญด้วยการเรียนรู้โดยใช้โครงการเป็นฐาน. *วารสารปาริชาติ มหาวิทยาลัยทักษิณ*, 31(1), 1-21.

พระมงคลธรรมวิธาน, พระมหามหวินทร์ ปรีสุตโตโม, พระมหาฉัตรชัย สุนตตชโย, พระศรีรัชมงกมลบัณฑิต, พระสุขุม สุขวฑฒโก, พระมหาปัญญา ฐานจิโร, พระมหาทักษิณี ญาณวิชัย, พระครูปลัดณัฐพงศ์ โยโส, สุวิทย์ ภาณุจारी, จ่านง คันธิก, ธวัช หอมทวนลม, บุญร่วม คำเมืองแสน, และประจวบ ประเสริฐสังข์. (2560). ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อหลักสูตรระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย. *วารสารสถาบันวิจัยญาณสังวร มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย*, 8(1), 28-38.

พัฒนา พรหมณี, ยุพิน พิทยาวัฒน์ชัย, และจิระศักดิ์ ทัพพา. (2563). แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจและการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจในงาน. *วารสารวิชาการสมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย ในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ฉบับมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 25(1), 59-66.

พิชญาพร ประครองใจ. (2563). การจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงการเป็นฐาน. *วารสารมหาวิทยาลัยศิลปากร*, 40(1), 155-163.

ภัทรภร ผลิตากุล. (2560). การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดโครงการเป็นฐานเพื่อประสบการณ์การสอนดนตรี ของนักศึกษาคณะดุริยางคศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร. *วารสาร Veridian E-Journal มหาวิทยาลัยศิลปากร ฉบับภาษาไทย มนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ*, 10(2), 694-708.

- มาเรียม นิลพันธุ์. (2558). *วิธีวิจัยทางการศึกษา*. นครปฐม: ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- มหาวิทยาลัยนเรศวร คณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาภาษาไทย. (2561). มคอ. 2 หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย หลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2561. พิษณุโลก: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- รัชฎาพร พันธุ์ทวี. (2562). *ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการที่มีต่อการให้บริการของสำนักงานคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่, เชียงใหม่*.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2556). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคล เฉลิมพระชนมพรรษา 7 รอบ 5 ธันวาคม 2554*. กรุงเทพมหานคร: ราชบัณฑิตยสถาน.
- ลัดดา ภูเกียรติ. (2552). *การสอนแบบโครงงานและการสอนแบบใช้วิจัยเป็นฐาน: งานที่ครูประถมทำได้*. กรุงเทพมหานคร: สาระแอนด์ซัน พรินต์ติ้ง.
- วีไลวรรณ วงศ์จินดา. (2565). การจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงการเป็นฐานวิชานวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ. *วารสารนาคบุตรปริทรรศน์*, 13(2), 1-8.
- ศิริพร ศรีจันทะ และธีรศักดิ์ อุปรมย์ อุปไมยอิชัย. (2564). 179 *วิธีรวมสูตรการสอน ฉบับกระเป๋า*. กรุงเทพมหานคร: บริษัท กู๊ดเฮด พรินต์ติ้ง แอนด์ แพคเกจจิ้ง กรุ๊ป จำกัด.
- สมใจ ภูภิรมย์. (2553). *ความสามารถด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณและความพึงพอใจต่อวิธีสอนแบบโยนิโสมนสิการของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเสนาณรงค์วิทยา จังหวัดสงขลา*. (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยทักษิณ, สงขลา.
- สิทธิพล อาจอินทร์ และธีรชัย เนตรถนอมศักดิ์. (2554). การจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงการเป็นฐานในรายวิชาการพัฒนาหลักสูตร สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรีหลักสูตร 5 ปี. *วารสารนานาชาติ มหาวิทยาลัยขอนแก่น สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 1(1), 1-16.
- อรรถพร ธนเพชร และदारदा วีระพันธ์. (2564). ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โครงการเป็นฐานสำหรับห้องเรียนขนาดใหญ่ รายวิชาความเป็นสากลเพื่อการดำเนินชีวิตในประชาคมอาเซียนและประชาคมโลก. *วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์*, 15(1), 204-218.
- อัศววัฒน์ ศรีวัฒนานนท์. (2564). *การพัฒนาการคิดวิเคราะห์ที่ในบทละครพูดเรื่องเห็นแก่ลูก ด้วยกระบวนการสุนทรียศาสตร์ร่วมกับการใช้สื่อมัลติมีเดีย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3*. (การค้นคว้าอิสระการศึกษามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยนเรศวร, พิษณุโลก.
- อำภา หอมบุปผา และกิตติพงษ์ พุ่มพวง. (2563). การพัฒนาบทเรียนอีเลิร์นนิ่งแบบปัญหาเป็นฐาน วิชาการเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ สำหรับนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง. *วารสารศิลปศาสตร์ปริทัศน์*, 15(2), 76-90.